

ชื่อผลงาน การพยาบาลผู้ป่วยส่องกล้องทางเดินอาหารส่วนต้น (Esophagogastroduodenoscopy)
ผู้จัดทำ นางธีรดา หลวงสนธิ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ โรงพยาบาลชุมชน
บพคัดย่อ

การส่องกล้องตรวจภายในทางเดินอาหารเป็นการตรวจที่มีความแม่นยำสูงและมีภาวะแทรกซ้อน ต่ำ ซึ่งถือเป็นการตรวจที่มีมาตรฐานในการตรวจหาความผิดปกติภายในทางเดินอาหารส่วนบน ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้หัตถการส่องกล้องทางเดินอาหาร (Endoscopy) มีการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการตรวจ วินิจฉัยและรักษาโรค อีกทั้งเป็นหัตถการที่มีความปลอดภัยสูงจึงเป็นที่นิยม กันอย่างแพร่หลาย ทำให้สถานบริการ สุขภาพทั้งภาครัฐและเอกชนต่างนำการส่องกล้องตรวจทางเดินอาหารมาเป็นจุดขาย และสร้างคุณค่าในงานบริการ โรงพยาบาลชุมชนถือเป็นสถานบริการสุขภาพของรัฐแห่งหนึ่งที่เปิดบริการส่องกล้องทางเดินอาหารส่วนต้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 มีผู้ป่วยมารับบริการการส่องกล้องทางเดินอาหารซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี จากสถิติปีพ.ศ.255 8- 2560 มีผู้ป่วยมารับ บริการส่องกล้อง ทางเดินอาหาร จำนวน 198 ราย 210รายและ 277ราย ตามลำดับ ผู้รับบริการที่มีจำนวนมากขึ้นต่างมีความคาดหวังสูงต่อคุณภาพการรักษาพยาบาล ปัจจุบันการตรวจและรักษาโรค ระบบทางเดินอาหารด้วยกล้องส่องระบบทางเดินอาหารได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ในการตรวจรักษา การส่องกล้องนี้สามารถตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยได้ทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกโดยไม่ จำเป็นต้องนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นการตรวจรักษาที่ส่องกล้องเข้าไปในร่างกายดังนั้นจึงไม่มีแผลผ่าตัด แต่มีขั้นตอนในการปฏิบัติตัวก่อนการส่องกล้องเหมือนกับการผ่าตัดจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมร่างกายก่อน ส่องกล้องเช่น การงดน้ำและอาหาร การงดยาละลายลิ่มเลือดล่วงหน้า การตรวจหาความผิดปกติ ของการแข็งตัวของเลือด เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ บทบาทของพยาบาลหน่วยส่องกล้องแบ่ง ออกเป็น 3 ระยะ คือ ก่อนตรวจ ขณะตรวจและหลังการตรวจ การดูแลผู้ป่วยเหล่านี้เริ่มตั้งแต่ก่อนการตรวจโดย เป็นการเตรียมความพร้อม ด้านร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจและสังคม จนผู้ป่วยกลับบ้าน โดยในระยะเตรียมความพร้อมการพยาบาลที่สำคัญเน้นเรื่องการพยาบาลเพื่อลดความวิตกกังวลและการให้ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการตรวจ สภาวะที่ผู้ป่วยจะพบในขณะและหลังการตรวจให้ผู้ป่วยร่วมมือในการตรวจรักษาพยาบาล ส่วนในขณะตรวจและ หลังการตรวจเน้นในเรื่องการเฝ้าระวังอาการผิดปกติต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้ การเฝ้าระวังผู้ป่วยขณะและหลังทำ หัตถการเป็นบทบาทสำคัญของพยาบาลในการที่จะดูแลให้ผู้ป่วยปลอดภัย ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนหรือได้รับ อันตรายจากการส่องกล้อง แต่ในขณะเดียวกันพยาบาลก็ต้องทำบทบาทอื่นควบคู่กันไปเช่น การดูแลความสุข สบาย การดูแลด้านจิตใจ การช่วยแพทย์ทำหัตถการ ทุกบทบาทต้องทำไปพร้อมๆกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อผู้ป่วย ดังนั้นพยาบาลต้องมีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ในการประเมินสภาพผู้ป่วยและสามารถแก้ไขปัญหา รวมทั้งทราบพยาธิสภาพของผู้ป่วยที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ทุกขณะ ต้องมีการวางแผนงานและเตรียม ความพร้อมสำหรับภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกขณะ เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นและเพื่อความปลอดภัย ต่อชีวิตของผู้ป่วย แม้ว่าการส่องกล้องจะเป็นการตรวจทางเดินอาหารจะมีความปลอดภัยกว่าการการรักษาด้วยการผ่าตัดมากแต่ก็อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตผู้ป่วยได้ หากพยาบาลไม่ทราบวิธีการดูแลที่ถูกต้อง พยาบาลจึง จำเป็นต้องพัฒนาความรู้เพื่อที่จะสามารถให้การดูแลผู้ป่วยที่มารับการตรวจรักษาด้วยวิธีต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ